

TÜRK EĞİTİM-SEN

Türkiye Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri Kolu Kamu Çalışanları Sendikası

GENEL MERKEZ

Sayı :GMT.430.00/28

14.01.2025

Konu :Öğretmenlerin Nöbet Görevlerine Ücret Ödenmesi

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA (Personel Genel Müdürlüğü)

- İlgi:**
- Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2024 ve 2025 Yıllarını Kapsayan 7.Dönem Toplu Sözleşme
 - Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği
 - Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği
 - Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği
 - Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği
 - Millî Eğitim Bakanlığı Destekleme Ve Yetiştirme Kursları Yönergesi
 - Kamu Denetçiliği Kurumu'nun 29.04.2019 Tarih ve 2019/1555-S.2329 Sayılı Tavsiye Kararı

Bilindiği üzere Bakanlığınıza bağlı okul ve kurumlarda görev yapan öğretmenlere nöbet görevi verilmekte, haftalık tutulan nöbet sayısı okul yönetimleri tarafından belirlenmekte, öğretmenlere verilecek nöbet sayısında üst sınır bulunmamakta olup ücret olarak ise sadece bir nöbet görevi için üç saat ek ders ücreti ödenmekte, birden fazla tutulan nöbet görevleri için ise ek ders ücreti ödenmemektedir. Ayrıca, hafta sonları açılan destekleme ve yetiştirme kurslarında da öğretmenlere nöbet görevi verilmekte olup bu görevler için de ek ders ücreti ödenmemektedir. Diğer taraftan, ücretli olarak çalışan öğretmenlere de nöbet görevi verilmekte olup ücretli öğretmenlerde bu görevleri karşılığında ücret alamamaktadır. Diğer bir ifadeyle birden fazla tutulan nöbetler, ücretli öğretmenlerin tuttuğu nöbetler ve destekleme yetiştirme kurslarında tutulan nöbetler için ücret ödenmeyerek öğretmenler angarya olarak çalıştırılmakta, ücret verilmeyerek mağdur edilmektedirler.

Meri mevzuatımız incelendiğinde temel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin nöbet görevi İlgi (b) yönetmeliğin 44.maddesinde, ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin nöbet görevi İlgi (c) yönetmeliğin 91.maddesinde, özel eğitim sınıfı/branşı öğretmenlerinin nöbet görevi İlgi (d) yönetmeliğin 60.maddesinde, yaygın eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin nöbet görevi İlgi (e) yönetmeliğin 22.maddesinde ve hafta sonları açılan destekleme ve yetiştirme kurslarında görevlendirilen öğretmenlerin nöbet görevleri ise İlgi (f) yönergenin 8.maddesinde düzenlenmiştir. Bu mevzuat hükümleri incelendiğinde öğretmenlere nöbet görevi verme konusunda sayısal anlamda bir sınırlama bulunmadığından okul ve kurum müdürlüklerince öğretmenlere birden fazla nöbet görevi verilmektedir.

Kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarına ilişkin düzenlemelerin yer aldığı İlgi (a) Sözleşmenin "Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme" başlıklı ikinci bölümünün "**Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti**" başlıklı 19. maddesinde ki "*Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ders yılı süresi içinde eğitim ve*

Talatpaşa Bulvarı No:160 Kat:6 Cebeci/ANKARA

Tel: (0312) 424 09 60 Faks: (0312) 424 09 68

www.turkegitimsen.org.tr

Kep Adresi: turkegitimsen@hs01.kep.tr

öğretimin fiilen yapıldığı normal çalışma günleri için ilgili mevzuatına göre kendilerine nöbet görevi verilen ve bu görevi de fiilen yerine getiren müdür yardımcıları ile öğretmenlere haftada 3 saati geçmemek üzere ek ders ücreti ödenir.” hükmü uyarınca öğretmenlere yerine getirdikleri bir nöbet görevine karşılık haftalık üç saat ek ders ücreti ödenmektedir. Madde hükmünde nöbet görevine ücret ödeme noktasında üç saat sınırı getirildiğinden birden fazla nöbet görevini yerine getiren öğretmenlere iki ve üstü nöbet görevi için ek ders ücreti ödenmemektedir. Yine, mezkur madde de normal çalışma günleri için sınırlama yapıldığından hafta sonları destekleme ve yetiştirme kurslarında nöbet tutan öğretmenlere ve madde metninde ücretli öğretmenlere yer verilmediğinden ücretli öğretmenlere ücret ödenmemektedir.

Devlet çalışanlarının haklarını korumak, çalışanlarının hak ettiği ücreti ödemek zorundadır. Yukarıda bahsettiğimiz nöbet görevini yerine getiren öğretmenlere yapılacak olan ödeme de Bakanlığınızın bütçesine ekonomik anlamda çok da fazla yük getirmeyecektir. Bu nedenle öğretmenlerimizin yerine getirdikleri her bir nöbet görevine karşılık hak ettikleri ücretlerinin ödenmesi ve nöbet görevi noktasında öğretmenlerimizin teşvik edilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, nöbet görevini yerine getirmeyen öğretmenlere haklarında disiplin soruşturması açılarak ceza veriliyor ise; yani öğretmenler nöbet tutmaya zorlanıyor ise bu durumda her türlü nöbet görevine karşılık ücret ödenmesi hak ve adalet gereğidir. Devlet kurumları her türlü şart altında angaryadan kaçınmalı, çalışanlarının hak ettiği ücretleri gecikmeksizin ödemelidir.

Kaldı ki; 2018 yılında Sendikamızca, Bakanlığınıza yazdığımız yazı ile destekleme ve yetiştirme kurslarında tutulan nöbet görevlerine karşın ek ders ücreti ödenmesi talep edilmiş, bu talep Bakanlığınızca reddedilince Sendikamızca Kamu Denetçiliği Kurumu'na müracaat edilmiştir. Kamu Denetçiliği Kurumu yaptığımız başvuru sonucu verdiği İlgi (g) kararında **“Hafta sonu günlerinde açılan destekleme ve yetiştirme kurslarında nöbet görevi yürüten öğretmenlere bu görevlerine bağlı olarak ayrıca ek ders ücreti ödenmemesinin eşitlik ilkesine aykırı olduğu görülmektedir. Hukuk ve hakkaniyet ilkeleri gereği idare hafta sonu nöbet görevine ihtiyaç duyuyor ve personel görevlendiriyorsa, personel arasında haksızlık ve eşitsizlik yaratılmaması, çalışma huzur ve düzeninin bozulmaması amacıyla nöbet görevinin yerine getiren tüm personele nöbete bağlı ek ders ücretinin ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Nöbet ücreti uygulaması ile ilgili yukarıda yer verilen toplu sözleşmenin ilgili maddesi dışında bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Dolayısıyla nöbet uygulamasına ücret ödenmesi hususunun öncelikle yasal düzenleme ile açıklığa kavuşturulması ve bir sonraki dönem toplu sözleşmenin gündemini alınması gerektiği de açıktır.”** gerekçesine yer verilerek talebimizi haklı bulmuş **“DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARINDA HAFTA SONU NÖBET GÖREVİNE İHTİYAÇ VARSA GÖREVİ YERİNE GETİREN ÖĞRETMENLERE EK DERS ÜCRETİ ÖDENEBİLMESİ AMACIYLA GEREKLİ YASAL DÜZENLEMENİN YAPILMASI, nöbet görevine ihtiyaç olmaması durumunda ise nöbetçi öğretmenin görevlendirilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması hususlarında MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI'NA tavsiyede bulunulması”** kararını vermiştir.

Bu karar sonrasında Bakanlığınızca 24/10/2020 tarihli ve 83203306-10.04-E.15488921 sayılı Makam Oluru ile İlgi (f) yönergenin 11.maddesine **“(4) (Değişik: 24/10/2020 tarihli ve 83203306-10.04-E.15488921 sayılı Makam Oluru) Kurslarda görevli öğretmenler arasından nöbetçi öğretmen görevlendirilir.”** fıkrası eklenerek kurslarda öğretmenlere nöbet görevi verilmesi yasal hale getirilmiş; ancak, bu nöbet görevine ücret

ödenmesi konusunda ise herhangi bir düzenleme, çalışma yapılmayarak öğretmenlerin angarya çalıştırılmasına devam edilmiştir.

Anayasamızın **18. maddesinde** yer alan "*Hiç kimse zorla çalıştırılmaz. Angarya yasaktır.*" hükmü, **49. maddesi 2. fıkrasında** yer alan; "*Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.*" hükmü dikkate alındığında çalışma barışının sağlanması için angarya çalıştırmadan kaçınılması, öğretmenlerin her bir nöbet görevine karşılık hak ettiği ücretin gecikmeksizin ödenmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda,

- 1-Bakanlığınıza bağlı okul ve kurumlarda görev yapan öğretmenlere haftada birden fazla nöbet görevi verilmesi durumunda her bir nöbet görevine karşılık ek ders ücreti ödenmesi,**
 - 2-Hafta sonlarında açılan destekleme ve yetiştirme kurslarında öğretmenlere nöbet görevi verilmesi durumunda bu görevlere ek ders ücreti ödenmesi,**
 - 3-Ücretli öğretmenlere de nöbet görevi verilmesi durumunda bu görevlere karşılık ek ders ücreti ödenmesi,**
- için gerekli yasal düzenlemelerin Bakanlığınızca yapılması, yasal düzenlemeler yapılmıyaya kadar ek ders ücreti ödenebilmesi için valiliklere gerekli talimatın verilmesi ve Bakanlığınızca yapılan iş ve işlemler hakkında Sendikamıza bilgi verilmesi hususunda; Gereğini arz ederiz.**

Orhan KÜTÜK
Genel Başkan Yardımcısı

Talip GEYLAN
Genel Başkan

EKİ:

Kamu Denetçiliği Kurumu'nun 29.04.2019 Tarih ve 2019/1555-S.2329 Sayılı Tavsiye Kararı